

Dato: 18. august 2015

Tlf. dir.: 4477 6316

E-mail: jkg@balk.dk

Kontakt: Jeppe Krag

Sagsid: 00.30.04-P15-1-14

Baggrund

Førstebehandlingen af budget 2016 rummer en budgetmæssig udfordring på grund af forøgede serviceudgifter og regeringens nyindførte omprioriteringsbidrag. Derfor skal serviceudgifterne reduceres med henholdsvis 37 mio. kr. i 2016 stigende til 136 mio. kr. i 2019.

Et middel til at imødegå den budgetmæssige udfordring er at lave udgiftsreduktioner via effektivisering af kommunens infrastruktur, herunder udnytte stordriftsfordele i den borgerrettede service eller gennem administrativ optimering. Herudover kan der arbejdes med innovation i driften eller med forebyggende indsatser, der kan reducere det fremtidige udgiftspres.

Udfordringer i forhold til nuværende strategi

En effektivisering af kommunens infrastruktur kræver anlægsinvesteringer for at kunne gennemføres. Budgetforslaget for 2016 giver dog ikke luft til anlægsinvesteringer uden at overskride målsætningen om ultimolikviditeten i den økonomiske strategi.

Med baggrund heri kunne det overvejes, om målsætningen omkring ultimolikviditeten i den økonomiske strategi skal lempes i en periode.

Dette notat anfører to konkrete bud på, hvordan der kan skabes et investeringsrum i budget 2016, hvis likviditetsmålsætningen i den økonomiske strategi lempes i 2017 og 2018.

Der lægges ikke op til at justere målsætningerne omkring overholdelse af anlægs- og servicerammen, overskuddet på de løbende poster og gældsmålsætningen. I forhold til målsætningen omkring overskuddet på de løbende poster er baggrunden for det niveau, der er anført i strategien, at det dækker kommunens vedligeholdelsesudgifter på anlæg, øvrige anlægsprojekter og udgifter til låneafdrag og øvrige balanceforskydninger. Gældsmålsætningen drøftes senere i dette notat.

Bud 1: Likviditetsmålsætningen lempes i 2017 og 2018.

Den nuværende økonomiske strategi indeholder en målsætning om en ultimo likviditet på 170 mio. kr. fra 2017 og frem:

Målsætning: Ultimolikviditeten skal minimum være på 170 mio. kr. fratrukket særlige reservationer for budgetåret ved budgetvedtagelsen fra 2017 og frem.

Hvis denne målsætning eksempelvis lempes i 2017 og 2018 bliver der mulighed for at frigive midler til anlægsinvesteringer. Målsætningen kunne eksempelvis ændres til:

Målsætning: Ultimolikviditeten skal minimum være på 100 mio. kr. fratrukket særlige reservationer for budgetåret 2017 og 2018. Fra 2019 og frem skal ultimo likviditeten være minimum 170 mio. kr. fratrukket særlige reservationer.

Med denne ændring vil der blive skabt rum for at lave investeringer på henholdsvis 25, 20 og 15 mio. kr. i perioden fra 2016 til 2018. Profilen på anlægsinvesteringerne er kun indsat som eksempel, og kan sagtens se anderledes ud alt efter hvilke projekter, der vælges.

Det er dog vigtigt, at de midler, der frigives ved lempelsen, benyttes til anlægsprojekter med et tydeligt driftsbesparelspotentiale. Derfor bør investeringerne præsenteres med gennemregnede business cases, således at driftsbesparelsen efterfølgende kan realiseres.

Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at anlægsrammen i kommuneaftalen for budget 2016 er blevet reduceret, hvorfor det endnu ikke vides om Ballerup Kommune kan opnå et højere anlægsniveau. Det afklares i løbet af efteråret via forhandlinger med KL.

En ændring af målsætningen vil have følgende betydning i forhold til den resultatoversigt, som Økonomiudvalget blev præsenteret for til førstebehandlingen af budget 2016.

1.000 kr. (netto)	Budget 2015	2016	2017	2018	2019
Politisk prioriterede anlægsprojekter	-	25.000	20.000	15.000	-
Renter	-	-	-	-	-
Afdrag på lån	-	-	-	-	-
Optagne lån (langfristet gæld)	-	-	-	-	-
Likvid beholdning, ultimo	295.674	189.044	103.781	114.067	171.429
Likvid beholdning, målsætning			100.000	100.000	170.000
Ændring	-	25.000	45.000	60.000	60.000
Langfristet gæld, ultimo	-622.411	-613.111	-599.511	-579.411	-549.011
Ændring	-	-	-	-	-

Bud 2: Fuld udnyttelse af lånerammen og lempelse af likviditetsmålsætningen

En anden måde at skabe rum for anlægsinvesteringer er at udnytte kommunens låneoptagelse. Den nuværende økonomiske strategi indeholder følgende målsætning om at nedbringe kommunens gæld:

Målsætning: Gælden skal nedbringes over budgetperioden. Størrelsen heraf aftales i forbindelse med den årlige budgetvedtagelse, dog skal den samlede nettogæld reduceres med minimum 50 mio. kr. over valgperioden.

Primo 2014 var gælden i Ballerup Kommune på 665,0 mio. kr., hvilket betyder, at gælden ultimo 2017 maksimalt må være 615,0 mio. kr. Dermed er der rum for i det nuværende budgetforslag at øge låneoptagelsen med 15,5 mio. kr. i 2016 (lånet hertil optages i 2017). Det kræver dog, at Ballerup Kommune får udvidet sin låneramme i forbindelse med ansøgning fra diverse lånepuljer. Ballerup Kommunes lånetilsagn for budget 2016 afklares i slutningen af august.

Låneoptagelsen vil have betydning for renter og afdrag på lån, som skitseret nedenfor:

1.000 kr. (netto)	Budget 2015	2016	2017	2018	2019
Politisk prioriterede anlægsprojekter	-	15.500	-	-	-
Renter	-	-	-200	-400	-300
Afdrag på lån	-	-	-300	-600	-600
Optagne lån (langfristet gæld)	-	-	15.500	-	-
Likvid beholdning, ultimo	295.674	198.544	148.281	172.567	229.029
Likvid beholdning, målsætning			100.000	100.000	170.000
Ændring	-	15.500	500	1.500	2.400
Langfristet gæld, ultimo	-622.411	-613.111	-614.711	-594.011	-563.011
Ændring	-	-	15.200	14.600	14.000

En øget udnyttelse af lånetilsagnet kan ske uden at ændre målsætningen for gælden. Ballerup Kommune forventer at få et lånetilsagn ud fra sine ansøgninger i omegnen af de 15,5 mio. kr., der er anført i beregningen, hvorfor der med stor sandsynlighed ikke vil være yderligere midler at optage gæld for. En drøftelse af gælds målsætningen er derfor ikke indeholdt i dette notat.

Dersom kommunen modtager et større lånetilsagn end det skønnede vil man stå i en anden situation, som kan vurderes efterfølgende, herunder om gælds målsætningen i den økonomiske strategi kan reduceres.

Den øgede låneoptagelse ændrer dog ikke på det forhold, at likviditetsmålsætningen i den økonomiske strategi i 2017 ikke opfyldes, hvis låneoptagelsen øges, hvorfor en øget låneoptagelse også kræver en ændring af likviditetsmålsætningen, dog kun gældende i 2017, hvis investeringsniveauet holdes på de 15,5 mio. kr., der er anført i eksemplet.

Endelig kan der vælges en kombination af bud 1 og 2.

Omprioriteringspuljen evalueres i efteråret

Et andet element, der indgår i den økonomiske strategi er målet om at skabe en kommunal omprioriteringspulje.

En eventuel overvejelse om den fremtidige brug af puljen, herunder om puljen skal bibeholdes eller om puljen udelukkende skal benyttes til at finansiere de udfordringer, der ses på servicerammen vurderes i forbindelse med evalueringen af omprioriteringspuljen, som fremlægges for Økonomiudvalget i efteråret 2015.